

KLAGANDE

Yours Kommunikationsbyrå i Luleå AB, 556582-3407
Kungsgatan 13
972 34 Luleå

MOTPART

Länsstyrelsen i Norrbottens län
971 86 Luleå

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Luleås dom den 17 juni 2011 i mål nr 882-11,
se bilaga A

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2011-07-06	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avvisar överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Yours Kommunikationsbyrå i Luleå AB (Yours AB) yrkar, i skrivelse som kom in till förvaltningsrätten den 28 juni 2011, att kammarrätten ålägger Länsstyrelsen i Norrbottens län (länsstyrelsen) att göra om upphandlingen.

Länsstyrelsen har den 30 juni 2011 per telefon uppgett till kammarrätten att länsstyrelsen den 28 juni 2011 tecknat avtal med annan leverantör än Yours AB. Kammarrätten har fått del av avtalet som har undertecknats av båda parter.

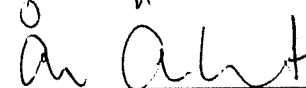
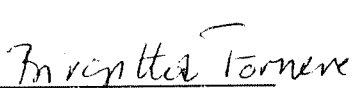
SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Av 16 kap. 10 § första stycket lagen (2007:1091) om offentlig upphandling i dess för målet tillämpliga lydelse framgår att när en förlängd avtalsspärr gäller enligt 9 §, får den upphandlande myndigheten inte ingå avtal förrän tio dagar har gått från det att förvaltningsrätten har avgjort målet. Enligt 16 kap. 13 § samma lag får överprövning av en upphandling inte ske efter det att avtal har slutits mellan den upphandlande myndigheten och en leverantör.

Länsstyrelsen har slutit avtal med en annan leverantör än Yours AB efter att det gått mer än tio dagar från det att förvaltningsrätten avgjort målet. Kammarrätten är därmed förhindrad att överpröva upphandlingen. Överklagandet ska därför avvisas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 9).

		
Elsa Nihlén kammarrättsråd ordförande	Åsa Ärlebrant kammarrättsråd referent	Birgitta Törnered kammarrättsråd

Elin Ruthström
kammarrättsfiskal

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅ**

DOM
2011-06-17
Meddelad i
Luleå

Bilaga A

Mål nr
882-11 E
D5

SÖKANDE

Yours AB, 556582-3407
Kungsgatan 13
972 34 Luleå

MOTPART

Länsstyrelsen i Norrbottens län
971 86 Luleå

SAKEN

Offentlig upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 16551

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 849 971 26 Luleå	Skeppsbrogatan 41	0920-29 54 90 E-post: forvaltningsrattenilulea@dom.se www.dom.se	0920-29 54 98	måndag – fredag 09:00-12:00 13:00-16:00

YRKANDEN M.M.

Länsstyrelsen i Norrbottens län har genom förenklad förhandling upphandlat "Varumärkesidentitet till Världsarvet Laponia". Enligt tilldelningsbesked daterat den 18 april 2011 har upphandlingen tilldelats Vinter Reklambyrå i Luleå AB. Yours AB var en av fjorton anbudsgivare.

Yours AB har ansökt om överprövning och yrkat att upphandlingen ska göras om.

Länsstyrelsen har motsatt sig bifall till ansökan.

GRUNDER

Yours AB har sammanfattningsvis anfört följande.

Då utvärdering av anbuden inte skett på det sätt som anges i förfrågningsunderlaget är beslutet felaktigt. Av utvärderingsprotokollet framgår att flera av anbudsgivarna har missat att uppfylla ställda ska-krav på någon punkt. De ska därför diskvalificeras, alltså inte gå vidare till utvärderingen. Yours AB har skrivit fel på punkten om hur många dagar som anbudet är giltigt. Där har bolaget skrivit 30 dagar när det skulle ha stått 120 dagar. Bolaget är medvetet om att det är en brist och ska leda till att bolaget diskvalificeras. Det är emellertid ett misstag som man inte hade för avsikt att göra och hade länsstyrelsen frågat om uppgiften var korrekt hade det naturligtvis uppmärksamrats och kunnat korrigeras. Här har ansvariga för upphandlingen kontaktat anbudsgivare som inte skrivit något alls på punkten om hur länge anbudet är giltigt. Enligt bolagets uppfattning är det en lika stor brist att utlämna information som att göra en felskrivning. Det vinnande anbudet var en av de anbudsgivare som fick tillfälle att komplettera utebliven information i den delen. Yours AB menar att anbudsgivarna inte har

behandlats lika. Om en anbudsgivare tillåts att komplettera ett ska-krav måste alla som inte uppfyller ställda ska-krav erbjudas samma möjlighet. Normalt brukar upphandlande myndigheter kommunicera skriftligt med samtliga anbudsgivare under detta skede för att inte bryta mot likabehandlingsprincipen. Upphandlingen strider därför mot LOU dels av denna anledning med också av det skälet att förfrågningsunderlaget inte har följts.

Yours AB anser vidare att förfrågan i första hand borde ha gått till det reklambyråer som länsstyrelsen tecknad ramavtal med. Bolaget yrkar att länsstyrelsen ska åläggas att göra om upphandlingen i sin helhet bland de reklam-/kommunikationsbyråer som har gällande ramavtal.

Länsstyrelsen har huvudsakligen anfört följande.

Länsstyrelsen har i sin anbudsförfrågan angett såsom ett ska-krav att anbudet ska ha en giltighet på 120 dagar efter sista anbudsdag. Då Yours AB angett att deras anbud var giltigt i 30 dagar hade länsstyrelsen inte något annat val än att diskvalificera bolagets anbud. Att ange 30 dagar i stället för 120 dagar är enligt länsstyrelsens uppfattning inte en uppenbar fel-skrivning.

När det gäller begärd komplettering i de anbud där det inte angetts någon giltighetstid alls för anbudet anger länsstyrelsen en komplettering av detta slag inte medför någon särbehandling eller konkurrensbegränsning. Där- emot hade det inte varit möjligt att låta en anbudsgivare ändra delar av sitt anbud eftersom det skulle strida mot likabehandlingsprincipen. Den upphandlande myndigheten måste kunna lita på att de uppgifter som lämnas i anbuderna är korrekta. Enligt länsstyrelsens uppfattning är det skillnad mellan att inte ange en uppgift och att aktivt nedteckna ett siffervärde.

Länsstyrelsen har inför upphandlingen övervägt möjligheten att nyttja det ramavtal som tidigare träffats och som fortfarande gäller. Länsstyrelsen har emellertid funnit att upphandlingen av ifrågavarande tjänst ligger utanför det som ramavtalet omfattar.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER

I 1 kap. 9 § LOU anges principerna för offentlig upphandling. Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 15 kap. 12 § LOU framgår att en upphandlande myndighet får tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet. Den upphandlande myndigheten får vidare begära att en anbudsansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Enligt 16 kap. 1 § första stycket LOU får en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada enligt 2 § i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärd enligt 5 eller 15 § (ansökan om överprövning).

Enligt 16 kap. 5 § LOU ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Ramavtalet

Av handlingarna i målet framgår att länsstyrelsen den 4 april 2008 ingått ett ramavtal för informations- och kommunikationstjänster med JOB Reklambyrå AB (efter namnändring Yours AB) avseende informations- och kommunikationstjänster. Länsstyrelsen har dock bedömt att ifrågavarande upphandling ligger utanför ramavtalets omfattning och därför valt att gå ut med en särskild inbjudan för denna tjänst.

Förvaltningsrätten är lagligen förhindrad att inom ramen för en överprövningsprocess förordna att ett gällande ramavtal ska tillämpas. Frågan om eventuella avtalsbrott prövas av allmän domstol. Förvaltningsrätten noterar därvid att det av 23 § i det upprättade avtalet också anges att tvist angående tillämpningen av ramavtalet och därmed sammanhängande rättsförhållanden ska prövas av svensk allmän domstol.

Grund för ingripande enligt LOU i denna del föreligger därför inte.

Utvärderingen och komplettering/förtydligande av ska-krav

Av förfrågningsunderlaget framgår att länsstyrelsen ställt som krav att anbudet ska vara bindande i 120 dagar. I underlaget anges även att ska-kraven måste vara uppfyllda för att anbudet ska gå vidare samt att om anbudsgivaren avstår från att svara på något av de ställda kraven kommer det att tolkas som att kravet inte kan uppfyllas eller att kravet inte accepteras.

I målet är det ostridigt att Yours AB angett 30 dagar som bindningstid medan tre av fjorton anbudsgivare – däribland det vinnande anbudet – inte lämnat någon uppgift alls om bindningstid. De anbudsgivare som inte an-

gett någon tid har enligt utvärderingen fått ”förtydliga per telefon” att en bindningstid om 120 dagar gäller och på så sätt kommit att uppfylla ska-kravet. Yours AB har däremot inte beretts tillfälle att komplettera.

Yours AB har gjort gällande att utvärderingen inte skett på det sätt som anges i förfrågningsunderlaget eftersom anbud som saknat uppgift om anbudets bindningstid tillåtits gå vidare i utvärderingen.

Förvaltningsrätten delar Yours AB:s uppfattning att länsstyrelsen inte genomfört utvärderingen enligt förfrågningsunderlaget då där tydligt anges att om anbudsgivaren avstår från att svara på något av de ställda kraven kommer detta att tolkas som att kravet inte kan uppfyllas eller att kravet inte accepteras. Därmed har länsstyrelsen brutit mot 1 kap. 9 § LOU. Då Yours AB:s anbud inte heller uppfyllt ska-kravet på bindningstid – och således rätteligen förkastats – har bolaget dock inte lidit någon skada. Grund för ingripande enligt LOU föreligger följaktligen inte på grund av felet.

Frågan är då om det står i strid med likabehandlingsprincipen att inte tillåta Yours AB att rätta sitt anbud.

En av huvudprinciperna för offentlig upphandling är likabehandlingsprincipen i 1 kap. 9 § LOU. Av den följer att anbud som inte uppfyller väsentliga ska-krav inte får beaktas. Av den, samt av 15 kap. 12 § LOU, följer även att anbud som inte uppfyller väsentliga ska-krav inte får rättas, förtydligas eller kompletteras på grund av risken för särbehandling.

Förvaltningsrätten anser att ska-kravet om giltighetstid är väsentligt. Förvaltningsrätten anser vidare att länsstyrelsens förfarande att inte förkasta de anbud som saknat uppgift om anbudets giltighetstid, utan istället tillåta anbudsgivarna att komplettera bristen, står i strid med såväl likabehand-

lingsprincipen i 1 kap. 9 § som 15 kap. 12 § LOU. Såvitt framkommit finns nämligen flera anbudsgivare vilkas anbud uppfyller samtliga ska-krav. Dessa anbud skulle rätteligen inte ha behövt jämföras med anbud som inte uppfyller ska-kraven. Tydlig särbehandling har således förekommit. Det samma skulle gälla om Yours AB tilläts komplettera bristen i sitt anbud.

Av det ovan anförda följer att Yours AB inte med framgång kan åberopa likabehandlingsprincipen som grund för att få komplettera sitt anbud. Det finns därför inte förutsättningar för ingripande enligt LOU, i vart fall inte på de av Yours AB anförda skälen. Yours AB:s ansökan om överprövning kan därför inte bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C)

Förvaltningsrätten erinrar om den så kallade tiodagarsfristen i 16 kap. 10 § LOU.

Britt Dahlin

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen fordras att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas eller om det föreligger synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Vanligtvis får, då kammarrätten inte har fattat något interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, avtal slutas omedelbart. I de fall där kammarrätten har fattat ett interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt det interimistiska beslutet. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Skrivelsen med överklagande ska undertecknas av klaganden eller dennes ombud och inges i original samt innehålla;

1. den klagandes namn, personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen härför
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.